

Høringsuttalelse NOU 2014:16

Sjømatindustrien, utredning om sjømatindustriens rammevilkår.

Mange av Tveteråsutvalgets konklusjoner og anbefalinger i rapporten vil kanskje styrke inntjeningen i sjømatindustrien, men om de foreslåtte endringene gjennomføres kan dette få stor betydning for norske arbeidsplasser og verdiskapning i distriktene samt opprettholdelse av bosettinger langs kysten vår.

Det er i hele næringens interesse at inntjeningen økes samt at vi har en sjømatnæring som er robust, attraktiv og som kan fornye seg.

Som igjen vil bidra aktivt til å styrke inntjeningen i sjømatnæringen gjennom de LO forbundene som organiserer ansatte i næringen. Dette på alle områder innenfor sjømatnæringen, både havbruk og tradisjonell fiskeindustri.

Samtidig bør LO aktivt påvirke, slik at tilrettelegging av en offensiv bærekraftig distriktpolitikk ivaretar de lokale arbeidsplassene og styrker de økonomiske rammevilkårene for disse.

Dette er et viktig moment i det endelige framlegget.

LO har medlemmer innenfor flere av bransjene som sysselsetter innenfor fiskeindustrien og det er viktig at LOs medlemmer blir ivaretatt også i framtidens fiskeindustri.

Noen av forslagene som utvalget kommer med er: oppmykning/fjerning av deltakerloven, leveringsplikten og bearbeidelsesplikten. Se rapportens punkt 15.2.4

Det mest dramatiske forslaget går på deltakerloven.

NNN avd. 8 Troms er sterkt imot det utvalgets forslag at deltagerloven forandres slik at landindustrien kan eie og drive fiskefartøy.

Dette kan føre til at store fiskerikonsern overtar kontrollen over verdikjeden og store deler av fiskekvotene samles på få "hender".

Island har innført dette - med det resultat at små fiskebruk går konkurs og sjarkflåten ikke er attraktiv lenger.

Hvis dette innføres i Norge så får vi en sentralisering av fiskeindustrien og mindre kystsamfunn bukker under.

Det kan i verste fall også føre til at fellesskapets ressurser blir kjøpt opp av kapitalsterke utenlandske selskaper og forvaltningen av vår viktigste primærnæring vil være utenfor norsk kontroll.

NNN avd. 8 Troms er sterkt kritisk til forandringene som er foreslått i deltagerloven. Om de foreslåtte endringene gjennomføres, vil det få stor negativ påvirkning på kystsamfunnene.

NNN avd. 8 Troms mener at sjømatrådet må styrkes for å møte nye utfordringer i næringen.

I den fasen bransjen befinner seg i, vil sjømatrådets rolle være ekstremt viktig. Sjømatrådet må videreutvikles og styrkes slik at vi er i stand til å takle de store utfordringene bransjen står ovenfor globalt. FAO slår fast i sine rapporter at vi vil se mer ekstremvær og andre naturkatastrofer som forstyrrer normal høsting av fisken. Dette må også sees i sammenheng med politisk uro, situasjoner som handelsblokade av Russland vil ikke være enestående i framtiden. Vi mener at bransjen vil ha behov for ekspertise i de markedene vi har i dag og eventuelle nye markeder for framtiden.

Tiltak som bør settes inn for å sikre råstofftilgang hele året.

Hvitfisknæringen:

- Periodisering av all fiske på båter over 21 meter.
- Mulighet til å overføre deler av kvote over til neste år.
- Fiskesalgsloven, det må inn en uavhengig tredjepart i forhandlingene.
- Åpne for mer fleksibilitet mellom båter på kvoter under forutsetning at det medfører økt bearbeiding i norsk industri.
- Mer ferskfiskbonus for de som leverer fersk fisk til bearbeiding. Fartøy som fryser råstoffet om bord skal ikke kunne få tildelt bonuskvoter. Det må også stilles krav om bearbeidelse på land om man får tildelt ferskfiskbonus.
- Filetproduksjon om bord i båter må begrenses til dagens tillatelser.
- NNN avd. 8 Troms kan ikke se at det skal være noen grunn til å oppheve dagens kvotetak på fartøy. Dagens ordning bidrar til en differensiert fartøyflåte og bidrar til å opprette en desentralisert fiskeindustri. Det må sikres mot en utvikling der vi får store båter, som ikke hensynstar aktivitet langs hele den norske kystlinjen.

Pelagisk.

- Ordningen for omsetting av pelagisk fisk. Må fjerne begrensninger som hindrer direkte avtaler mellom båter og industrien.
- Ressursforvaltningen må styrkes med mer kompetanse og som er god nok i Norge og i EU. Vi må ikke få slike tilstander som vi hadde på 2000 tallet tilbake. Kontrollene må bli bedre slik at underrapportering ikke forstyrrer bestandskontrollen.

Oppdrett- og hvitfisksnæringen.

- At departementet i fjor høst foreslo å oppheve forskriften som stiller krav til bearbeidelsesgrad, FoU og tilbud av lærling- og traineeplasser så tar det næringens totale verdiskapningspotensial i feil retning. Med krav til bearbeiding vil veksten i næringen bidra til økt sysselsetting og verdiskapning i Norge. Videre gir det grunnlag for å ta i bruk de nye mulighetene man ser ved større utnyttelse av råstoffet.

Tromsø 29. april 2015, NNN avd. 8 Troms.